

De Geïntegreerde Politie ten aanzien van de gezondheidscrisis

- De evoluerende coronamaatregelen kenden een minder ingrijpende impact op de politiewerking dan in 2020 ...
- ... bovendien kwam er in 2021 een 'normalisering' van de situatie.
- Het rekruteringsproces kende slechts een kort corona-intermezzo. Sterker nog, in 2021 slaagden 1790 kandidaat-inspecteurs voor hun selectieproeven!

Taskforce COVID-19 voor de Geïntegreerde Politie

Aangezien de pandemie niet was bedwongen, was de Taskforce COVID-19 voor de Geïntegreerde Politie in 2021 nog steeds actief. Het was belangrijk een centraal orgaan te behouden om de beslissingen in real time te kunnen opvolgen, om de richtlijnen uit te vaardigen of bij te werken en om een centraal contactpunt te behouden voor informatie, documentatie en vragen. De Taskforce bleef werken als voorheen en werd bijeengeroepen volgens het ritme van de vergaderingen van het Overlegcomité.

Deze vertegenwoordigers bleven deelnemen aan de vergaderingen van de verschillende strategische organen, waardoor zij een actieve rol konden blijven spelen in de besluitvormingsprocessen.

De crisis beheren: de Business Continuity Plans

Het gebruik van de Business Continuity Plans (BCP's) bleef in 2021 helpen bij het beheer van de crisis. Om een continue dienstverlening mogelijk te maken, hadden alle diensten immers hun eigen BCP ontwikkeld. In 2021 werden er tien BCP's geactiveerd. Deze plannen geven een overzicht van de minimaal te verzekeren dienstverlening. Deze BCP's worden geactiveerd zodra het aantal afwezige personeelsleden problematisch wordt. De politie-entiteiten moeten bovendien de Taskforce GPI waarschuwen zodra zij hun BCP activeren, zodat de nodige regelingen kunnen worden getroffen om hen te versterken en zo de minimale dienstverlening te kunnen garanderen.

Openbare orde-opdrachten in het raam van de handhaving van de coronamaatregelen

Ongeacht de crisis is de Federale Politie ertoe gehouden haar essentiële opdrachten te blijven vervullen, rekening houdend met de geldende gezondheidsmaatregelen en de evolutie daarvan, teneinde de veiligheid van de samenleving te verzekeren.

Door de gezondheidscrisis en de regeringsbeslissingen heeft de politie immers extra opdrachten gekregen, zoals:

- de controle op het verplicht dragen van een mondkapje;
- de controle op niet-essentiële verplaatsingen, inclusief aan de grenzen;
- de controle op de sluiting van niet-essentiële handelszaken en horecagelegenheden;
- de controle op het verplicht invullen van het Passenger Locator Form-formulier (PLF) voor terugkerende inwoners of op het voorleggen van een negatief testresultaat voor buitenlanders;
- de controle op quarantaine en testing;
- de controle op het niet deelnemen aan/niet organiseren van een lockdownparty;
- enz.

Aantal geregistreerde processen-verbaal voor COVID-19-inbreuken

Bij de vergelijking tussen de coronajaren 2020 en 2021 horen een tweetal kanttekeningen: enerzijds kenden de evoluerende coronamaatregelen het tweede jaar een minder ingrijpende impact op de politiewerking, anderzijds kwam er in 2021 een 'normalisering' van de situatie. Niettemin waren de omstandigheden op het terrein niet altijd makkelijk door het groeiende ongenoegen bij de bevolking naarmate de tijd vorderde en de (sociale) beperkingen die steeds zwaarder doorwogen.

Onderstaande tabel geeft de top 20 van het aantal door de politiediensten geregistreerde inbreuken op de ministeriële besluiten en aanvullende maatregelen op gewestelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau in de strijd tegen COVID-19. Ze zijn onderverdeeld per soort inbreuk, vanaf de begindatum van de maatregelen (14 maart 2020) tot en met 31 december 2021, alsook per jaar.

De andere inbreuken zijn gegroepeerd in de categorie 'Niet-naleving andere COVID-19-maatregelen'.

Inbreuk	2020	2021
Niet-naleving samenscholingsverbod	58 708	20 185
Niet-naleving verplaatsingsverbod	57 626	19 035
Niet-naleving regels m.b.t. het mondmasker	25 599	8 276
Inbreuk 'Volksgezondheid'	29 344	2 489
Niet-naleving regels social distancing	10 051	3 003
Andere feiten met parketwijzer 62 (volksgezondheid)	6 163	1 378
Niet-naleving verbod deelneming illegaal feest	144	5 457*
Niet-naleving bevel tot sluiting	1 211	414
Niet-naleving regels m.b.t. alcohol	769	812
Niet-naleving medisch testonderzoek	6	1 326
Niet-naleving regels Passenger Locator Form	129	1 102
Niet-naleving openingsuren	685	423
Niet-naleving preventie- en hygiëneregels (professionals)	569	520

Inbreuk	2020	2021
Niet-naleving verbod organisatie illegaal feest	25	728
Niet-naleving verplichte quarantaine	43	663
Valsheid/gebruik van valse stukken: coviddocument	-	683*
Niet-naleving regels groeps-/deelnemersbeperking	246	321
Niet-naleving verbod eten/drinken	192	298
Niet-naleving modaliteiten door klanten	199	211
Niet-naleving verbod op gebruik van waterpijpen	214	97
Niet-naleving andere COVID-19-maatregelen	384	683
Totaal	192 307	68 104

* De sterke stijging van het aantal processen-verbaal voor deelname aan een illegaal feest is niet noodzakelijk het gevolg van een toenemend strafbaar gedrag, maar van het feit dat dit gedrag voorheen, in 2020, onder een andere categorie viel (met name het samenscholingsverbod). Om tegemoet te komen aan de specifieke opvolgingsbehoeften van de maatregelen ter bestrijding van COVID-19, werden namelijk nieuwe en meer gedetailleerde categorieën inbreuken gecreëerd. Dat geldt ook voor de processen-verbaal 'valsheid/gebruik van valse stukken – COVID-19-documenten'.

Versnelde digitale transformatie

De uitbreiding van het digitale loket en de versnelde afhandeling van onmiddellijke minnelijke schikkingen voor kleine misdrijven via de toepassing CROSS COVID zijn tekenende voorbeelden van de digitale transformatie. Digitale tools zoals Teams en BeSecure faciliteren telewerk, in 2021 conform de geldende coronamaatregelen verplicht dan wel aanbevolen voor de functies waarvoor dit mogelijk was.

CROSS COVID - Voor een betere opvolging van de inbreuken

De toepassing ANG/CROSS biedt de mogelijkheid om in de Algemene Nationale Gegevensbank (ANG) personen te signaleren en af te signaleren in verband met aangelegenheden van gerechtelijke politie.

In het raam van het beheer van de COVID-19-inbreuken werd in een specifieke versie (CROSS COVID) voorzien. Deze toepassing maakt onder meer de melding van en onmiddellijke inning wegens COVID-19-inbreuken mogelijk sinds de eerste fase van de verstrengde maatregelen (april 2020).

In de loop van april 2021 werd CROSS COVID aangepast om de lokale politiezones in staat te stellen controle op de testverplichting uit te voeren, met name op basis van de in het Passenger Locator Form (PLF) ingevulde informatie.

Police on Web – het digitale loket ten dienste van de bevolking

De site [Police on Web](#) biedt burgers de mogelijkheid om, dankzij het digitale loket, online aangifte te doen of een klacht in te dienen.

Op deze site konden bepaalde feiten al digitaal worden gemeld. In april 2020 is hij echter uitgebreid naar aanleiding van de gezondheidssituatie te wijten aan het coronavirus door het formulier 'Tijdelijk digitaal loket' beschikbaar te stellen. Het maakte het mogelijk fysieke verplaatsingen naar de commissariaten zoveel mogelijk te vermijden. Dit tijdelijke digitale loket werd in 2021 behouden en verder ontwikkeld.

De digitale transformatie in de samenleving heeft geleid tot een verandering in het gedrag van de burgers. Online aangifte doen heeft hun keuze om zich al dan niet te verplaatsen bijvoorbeeld aanzienlijk beïnvloed.

Het digitale loket in een paar cijfers voor het jaar 2021:

- via Police on Web werden 58 610 aangiften ingediend;
- het aantal ingediende aangiften via Police on Web ligt 2,6 keer hoger dan in 2019 en is bijna met 30% gestegen ten opzichte van het jaar 2020.

Digitaal loket	2019	2020	2021
Aantal onlineaangiften en -klachten	21 989	45 481*	58 610**

* waarvan er sinds de opening van het tijdelijke digitale loket in april 2020 28 197 naar de lokale politiezones werden verstuurd.

** waarvan er tussen januari en december 2021 via het tijdelijke digitale loket 36 774 naar de lokale politiezones werden verstuurd.

BeSecure – ondersteuning van de medewerkers

Sinds 2019 biedt het platform BeSecure de personeelsleden van de Federale Politie en de lokale politiezones de mogelijkheid om op een betrouwbare manier toegang te krijgen tot mobiele politionele informatie, waar ze zich ook bevinden.

In 2020 is het aantal BeSecure-gebruikers sterk toegenomen naar aanleiding van de gezondheidssituatie te wijten aan COVID-19 en het verplichte thuiswerk. Deze trend zet zich voort in 2021, met een toename van het aantal beschikbare licenties.

Eind 2021 waren er 6515 BeSecure-gebruikers, bijna het dubbele van 2020 (3657).

Personeel en welzijn

De pandemie heeft een grote impact gehad op de diensten van de Interne directie voor preventie en bescherming op het werk (CGWB).

- De dienst Arbeidsgeneeskunde werd vooral bevraagd voor het beheer van de pandemie (PCR-tests, opstelling van richtlijnen in het raam van de pandemie ...), terwijl hij zijn werkzaamheden bleef verrichten met inachtneming van de gezondheidsmaatregelen van de regering.
- De dienst Development & Strategy was sterk betrokken bij de communicatie in verband met COVID-19. De nota over het dragen van het masker en de FAQ op het COVID-19-infoportaal werden systematisch bijgewerkt naar aanleiding van de nieuwe richtlijnen van het Overlegcomité.
- De preventieadviseurs van Safety hebben veel adviezen en analyses verstrekt om de COVID-19-preventiemaatregelen te doen naleven.
- In samenwerking met het Stressteam en het team ProLeader werden informatie- en sensibiliseringscampagnes gevoerd over de psychosociale risico's om het mentale welzijn van het personeel tijdens deze moeilijke periode te ondersteunen.

Rekruteren in tijden van COVID-19

Voor de Directie van het personeel, die zich ontfemt over de aanwervingen, werd de covidpandemie vertaald in een reeks moeilijke vragen: wat te doen met rekrutering, selectie, opleiding etc.? De antwoorden lieten niet lang op zich wachten. Activiteiten werden coronaproof georganiseerd. De sportproef met het functionele parcours werd bijvoorbeeld tijdelijk vervangen door de Légeretest, ook wel de 'beeptest' genoemd. Die test konden de kandidaten op een veilige afstand van elkaar uitvoeren.

De Directie van de logistiek (DRL) hielp een handje door onder andere tientallen plastic schermen te plaatsen. Zo konden de testen en bijvoorbeeld de gesprekken met de psychologen veilig verlopen. Het rekruteringsproces kon

worden hervat na een onderbreking van slechts drie weken!

Dankzij de inventiviteit en het harde werk van alle medewerkers van de dienst Rekrutering en Selectie heeft de politie in deze uitzonderlijke omstandigheden haar doelstelling, nl. het rekruteren van 1600 inspecteurs, gehaald. Sterker nog, in 2021 slaagden 1790 kandidaat-inspecteurs voor hun selectieproeven!

Communicatie in coronatijden: alle zeilen bijzetten!

Op het vlak van communicatie stond de organisatie voor een enorme uitdaging. Telkens de overheden nieuwe of aangepaste coronamaatregelen afkondigden, en op aansturen van de Taskforce COVID-19 van de Geïntegreerde Politie, moest de vertaalslag worden gemaakt naar heldere, duidelijke en up-to-date richtlijnen voor de politiemensen op het terrein. Voorts was het nodig om gevat en transparant te communiceren naar het politiepersoneel over het interne beheer van de coronasituatie: over de logistieke ondersteuning, de hr-richtlijnen, het psychosociale steunaanbod voor personeelsleden enz.

Synergie en samenwerking waren de leidmotieven om dit alles binnen strakke deadlines te bolwerken. De Directie van de communicatie (CGC) van de Federale Politie vervulde een sleutelrol in de organisatie van de communicatie, in nauw overleg met de Vaste Commissie van de Lokale Politie. Vele directies en diensten hebben vanuit hun expertisedomein een steentje bijgedragen, waaronder de Juridische dienst, de Algemene directie van het middelenbeheer en de informatie (DGR), de Interne directie voor preventie en bescherming op het werk (CGWB) enz.

Het speerpunt van de COVID-19-communicatie was een complementair drieluik:

- Het **COVID-19-infoportaal**, de allesomvattende themasite met het interventiehandboek voor het handhaven van de coronamaatregelen, interne richtlijnen, officiële documenten (besluiten, nota's enz.), een FAQ 'Welzijn COVID-19', video's, sensibiliseringsmateriaal enz. Dit infoportaal is via eender welk toestel, overal en te allen tijde toegankelijk. In de loop van 2021 bezochten 44 791 personeelsleden van de Geïntegreerde Politie het COVID-19-infoportaal. Op een totaal personeelsbestand van ongeveer 53 000 medewerkers stemt dit overeen met 85% van het personeel van de Geïntegreerde Politie. Deze unieke bezoekers hadden het infoportaal eind 2021 in totaal 1 341 483 keer bezocht.

COVID-19-infoportaal	2020	2021
Aantal leden van de Geïntegreerde Politie dat het infoportaal heeft geraadpleegd	38 137	44 791
Aantal raadplegingen	942 680	1 341 483

- Een **themanieuwsbrief GPI News COVID-19**, met nieuws en belangrijke updates gekoppeld aan het COVID-19-infoportaal. In 2021 werden 19 edities verspreid onder alle personeelsleden van de Geïntegreerde Politie. Voor

de leidinggevend en is er bijkomend in een frequentere mailing voorzien.

- Een **Contact Center Covid-19**, dat de Federale Politie in maart 2020 heeft opgericht om positieve COVID-19-gevallen of quarantainegevallen snel voor de hele Geïntegreerde Politie te kunnen opsporen. Het Contact Center COVID-19 staat het personeel van de Geïntegreerde Politie ook telefonisch en per e-mail bij om een antwoord te bieden op hun vragen en bezorgdheden over COVID-19, onder meer in verband met de coronamaatregelen en de impact daarvan op het statuut, de logistiek enz. Deze opdrachten werden in 2021 voortgezet.

In 2021 heeft het **Contact Center Covid-19** van de Geïntegreerde Politie 788 vragen beantwoord en in totaal 15 113 dossiers geregistreerd. Die 15 113 dossiers zijn:

- 5 212 positieve, bevestigde covidzieken GPI;
- 2 529 zieke politiemedewerkers, niet bevestigd COVID-19;
- 7 372 politiemedewerkers verplicht in quarantaine geplaatst.

Op het vlak van externe communicatie heeft de Federale Politie zich verder geënt op de communicatiestrategie van het Nationaal Crisiscentrum, d.w.z. de bevolking informeren en sensibiliseren over het belang van het naleven van de COVID-19-maatregelen. Op sociale media heeft de Federale Politie, steeds in samenwerking met de Vaste Commissie van de Lokale Politie, de campagne '11 miljoen redenen' voortgezet.

De logistieke uitdaging

De Federale Politie heeft, zoals in 2020, aanzienlijke middelen vrijgemaakt om de uitdagingen van de gezondheids crisis het hoofd te bieden. Om haar medewerkers in staat te stellen hun taken zo goed mogelijk en in alle veiligheid uit te voeren, was het onder meer noodzakelijk hen van gepast materiaal te voorzien. Het ging met name om individueel beschermingsmateriaal zoals maskers, wegwerphandschoenen, alcoholgel, verzorgings-, reinigings- en ontsmettingsproducten voor lokalen, kleding, maskers ..., fumigatoren (ontsmetting van dienstvoertuigen), ontsmettingsdoekjes, enz.

